

■ Ἡ ὀρθόδοξος ἔνστασις ἀφυπνίζεται σὲ πανορθόδοξο ἐπίπεδο

Ἐκκλησία Σερβίας καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις^(*)

Ἐνισχύεται συνεχῶς τὸ ἀντι-οικουμενιστικὸ ρεῦμα

Ἵσχυρὸς ἀπόψεις τοῦ Σέρβου Ἐπισκόπου Βουδιμίου κ. Δανιήλ

«Χωρὶς τὴν ἄρνησι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ δὲν ὑπάρχει Ὁρθοδοξία...»

ΜΕΤΑ τὴν δημοσίευσιν καὶ εὐρυτάτη κυκλοφορία τῆς βαρυσημάντου «Ἐκθέσεως» τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Ράσκακ καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτεμίου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας¹, εὕρισκόμεθα στὴν πολὺ εὐχάριστη θέσιν νὰ παρουσιάσωμε τίς ἀντι-οικουμενιστικὰς ἀπόψεις ἐνὸς ἀκόμη Σέρβου Ἀρχιερέως, τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Βουδιμίου (Βουδαπέστης) κ. Δανιήλ (Κρίστιτς).

Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος κ. Δανιήλ

Ὁ Ἐπίσκοπος κ. Δανιήλ², γνωστός καὶ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ παλαιότερες ἀντι-οικουμενιστικὰς τοποθετήσεις του³, στὸ κείμενον ποὺ ἀκολουθεῖ ἐπεξηγεῖ σαφῶς καὶ ἀπεριφράστως τὸ ἀδύνατον τῆς συνυπάρξεως Ὁρθοδοξίας καὶ Οἰκουμενισμοῦ, θεωρεῖ δὲ ὡς ἀπαραίτητη προϋπόθεσι ἐνώσεως τῶν διηρημένων Ὁρθοδόξων τὴν ἀπόρριψιν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

Οἱ ὄντως ἱστορικὲς αὐτὲς ἀπόψεις τοῦ ἐπιφανοῦς Σέρβου Ἀρχιερέως ἀκούσθησαν σὲ συζήτησι στοργυλῆς τραπέζης ἀνοικτῆς στὸ κοινόν, ἡ ὁποία εἶχε ὡς κύριον θέμα τὴν δυνατότητα τῆς ἄρσεως τῆς διαστάσεως μεταξὺ Πατριαρχείου Μόσχας καὶ Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Διασποράς, ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἀναλόγου ἐμπειρίας τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας⁴.

Ἡ συζήτησις ἔλαβε χώρα περὶ τὰ μέσα τοῦ Δεκεμβρίου 1995, στὰ πλαίσια τῶν διαλέξεων γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Πνευματικότητα τοῦ χειμερινοῦ Σεμιναρίου τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐπαρχίας Γερμανίας, ὑπὸ τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Βερολίνου καὶ Γερμανίας κ. Μάρκο, στὴν αἴθουσα διαλέξεων τοῦ νέου Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Ρώσων Νεομαρτύρων στὸ Μόναχο⁵.

Ἡ τοποθέτησις τοῦ Σεβ. κ. Δανιήλ ἔχει ὡς ἀκολούθως:

* * *

Μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον οἱ βασιλόφρονές μας Σέρβοι μετανάστει, ἐξ αἰτίας τῆς ἐμπειρίας τους στὴν ζωὴ καὶ τῆς νοοτροπίας τους, φυσικὰ δὲν θέλησαν νὰ ἀναγνωρίσουν τὸ Πατριαρχεῖο τοῦ Βελιγραδίου, εἰδικῶς ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς ἦταν στὴν μετανάστευσιν καὶ αὐτοὶ ἀποτελοῦσαν τὸν στρατό του. Τὸ σχίσμα ἄρχισε, ἐπειδὴ ὁ κανονικὸς τους Ἐπίσκοπος καθαιρέθηκε, καὶ χειροτόνησαν μόνοι τους δύο ἢ τρεῖς νέους Ἐπισκόπους μετὰ τὴν βοήθεια κάποιων αὐτο-χειροτονήτων Οὐκρανῶν ἀρχιερέων, ὅπως φαίνεται⁶. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἡ Ἱεραρχία τους δὲν ἦταν

κανονική. Αυτό ήταν απλῶς ἓνα πολιτικὸ σχίσμα, τὸ ὁποῖο ἀργότερα ἦταν εὐκόλο νὰ ὑπερπηδηθῆ, ἀφοῦ στὴν Σερβία δὲν εἶχαμε μία διακήρυξι ὅπως αὐτὴν τοῦ Μητροπολίτου Σεργίου (τοῦ 1927 στὴν Ρωσία), ἂν καὶ οἱ Σέρβοι ἀρχιερεῖς ἀναγκάστηκαν ἐν μέρει νὰ συνεργασθοῦν μὲ τοὺς κομμουνιστάς. Καὶ αὐτὸ μέχρι ποῦ ὁ Πατριάρχης Παῦλος ἐξελέγη καὶ ἄρχισε ὁ πόλεμος κατὰ τῶν Σέρβων ἀπὸ τοὺς Μουσουλμάνους καὶ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς· τότε οἱ βασιλόφρονες μετανάσται ἀνεγνώρισαν, ὅτι ὅλες οἱ πολιτικὲς τους διαφορὲς ὠχριοῦσαν ἐνώπιον τῆς ἀνάγκης ἐπιδιώσεως τῆς Σερβίας, ὡς ἐνὸς Ὁρθοδόξου ἔθνους. Ὁ Πατριάρχης Παῦλος εἶπε, ὅτι ἔπερνε ἐπάνω του τὰ πολιτικὰ ἀμαρτήματα τῶν μετानαστῶν στὴν περίπτωσι ποῦ ἐπέστρεφαν στὴν Ἐκκλησία.

* * *

Ὅπως βλέπετε, ἡ κατάστασις στὴν Ρωσικὴ Ἐκκλησία καὶ στὴν Ἐκκλησία μας εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὴ· ὑπάρχουν μόνον ἐξωτερικὲς ὁμοιότητες. Γιὰ μᾶς, τὸ πιὸ σπουδαῖο πρᾶγμα ἦταν πάντοτε ἡ δογματικὴ ἐνότητα, τὰ Ἅγια Δῶρα, καὶ δευτερευόντως τὰ κανονικὰ καὶ πολιτικὰ θέματα. Ἄν εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ δώσω μία συμβουλή, θὰ ἔλεγα: **Πρῶτα πρέπει νὰ κατορθώσετε δογματικὴ ἐνότητα.** Ἡ Σύνοδος τῆς Διασπορᾶς μπορεῖ νὰ εἰπῆ στὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας: ζητοῦμε συγχώρεσι ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον γιὰ ὅλα τὰ πολιτικὰ σφάλματα, τὰ ἰδικὰ σας κάτω ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους καὶ τὰ ἰδικὰ μας στὴν μετανάστευσι· συγχωροῦμε τὴν ἔλλειψι μας πλήρους τελειότητος καὶ ἄς ἀνεύρουμε **πρῶτα δογματικὴ ἐνότητα. Αὐτὸ σημαίνει, πρωτίτως, τὴν ἀπόρριψι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.** Ἡ Σύνοδος τῆς Διασπορᾶς πρέπει νὰ θέσῃ μία τέτοια προϋπόθεσι. **Μόνον στὴν βάσι διατηρήσεως τῆς καθαρότητος τῆς ὅλης Παραδόσεως τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων μποροῦμε νὰ ἀποκαταστήσουμε τὴν (ἐνότητα) τῆς Ἐκκλησίας.** Οἱ τῆς Μόσχας λέγουν ὅτι, ἡδη στὸν ἸΘ' αἰῶνα ἐδέχοντο τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς ἱερεῖς μὲ τὴν χειροτονία τους, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα καθόλου. Ὁ ἸΘ' αἰῶνας οὐδόλως ἀποτελεῖ πρότυπο γιὰ τὰ δογματικὰ θέματα τῆς Ἐκκλησίας. Στὸν αἰῶνα μας ὁ (Ἅγιος Νεομάρτυς Ἰλαρίων) Τροΐτσκυ ἐγγραφε τὸ «Δόγμα τῆς Ἐκκλησίας», ὅπου δηλώνεται καθαρὰ, ὅτι τὰ ὄρια τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ κοινωνία καὶ ἡ δογματικὴ καθαρότης, καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ εἶναι ἀδύνατη ἡ ἀποδοχὴ ἐνὸς Ρωμαιοκαθολικοῦ αἰρετικοῦ, ἐξ αἰτίας τοῦ Φιλιόκβε καὶ τοῦ δόγματος τοῦ ἀλαθήτου τοῦ Πάπα.

* * *

Ἡ ἀποστολή τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς **παραμένει ἀγώνας γιὰ τὴν καθαρότητα τῆς πίστεως** καὶ ἂν, Θεὸς φυλάξῃ, οἱ Ἕλληνες συνεχίσουν τὴν συμφιλίωσι μὲ τὸν Πάπα, τότε στὴν Δύσι εἶναι μόνον ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς ποῦ θὰ παραμείνῃ ὁ διατηρητὴς τῆς πίστεως καὶ τῆς δογματικῆς καθαρότητος. Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις δὲν ικανοποιεῖται πλέον (μόνον) μὲ τὴν ἐνότητα τῶν «Χριστιανῶν», ὅπως στὴν ἀρχή. Οἱ προσευχὲς στὴν Οἰκουμενιστικὴ συνάθροισι στὴν Ἀσοῦζι (1986) ἀπετέλεσαν τὸ σχεδίασμα γιὰ ἓναν παγκόσμιον Οἰκουμενισμό. Ὁ Πάπας ἦταν στὸ κέντρο· στὰ δεξιὰ του ἓνας Ἕλληνας μητροπολίτης· στὰ ἀριστερὰ του ἓνας Ρώσος μητροπολίτης· μετὰ τὸν Ἕλληνα ἐρχόταν ἓνας Ρωμαιοκαθολικὸς ἐπίσκοπος καὶ στὰ ἀριστερὰ τοῦ Ρώσου ἓνας Λουθηρανὸς ἐπίσκοπος, καὶ ἐπιπλέον στὰ δεξιὰ ἦταν ἓνας Καλδινιστὴς, μετὰ κάποια ἄλλα εἶδη Προτεσταντῶν, καὶ στὴν

συνέχεια στα δεξιά ήταν ένας ραββίνος, μετά ένας μουλάς, ο Δαλαΐ Λάμα, μετά ένας γκουρού από την Ίνδία... Ο Πάπας είπε: «Άς προσευχηθῆ ὁ καθένας μὲ τὸν τρόπο του». **Μία τέτοια δημοκρατία εὐχαριστεῖ (μόνον) διεφθαρμένα μυαλά στις ἡμέρες μας. Ὅμως δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ προδοσία τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀληθείας, προδοσία τοῦ Χριστοῦ.**

* * *

Τώρα, ὡς πρὸς τὴν ἄποψι ὅτι, ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία (τῆς Διασπορᾶς) μὲ τὴν ἄρνησί της νὰ συμφιλιωθῆ μὲ τὸ σημερινὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας, μπορεῖ νὰ περιέλθῃ σὲ κατάστασι «σέκτας». Δὲν νομίζω ὅτι ὑπάρχουν βάσεις γιὰ τέτοιες ἐπιφυλάξεις. Ὁ πλανήτης μας γίνεται, κατὰ τὴν ὁρολογία τῶν συγχρόνων καθηγητῶν, ἓνα «ὕδρογειακὸ χωριό», καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ δὲν πειράζει πού ἡ Σύνοδος ἐδρεύει στὴν Ἀμερικὴ διὰ τῶν μέσων ἐνημερώσεως καθένας πού ἐνδιαφέρεται, μπορεῖ νὰ μαθαίνει τὰ συμβάντα. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ **πραγματικὴ ἀποστολὴ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς, ἀπὸ τότε πού ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὰ τέκνα της στὴν Δύσι, εἶναι ἀποστολὴ διδασκαλίας.** Καὶ καθόλου δὲν πειράζει πού ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ εἶναι πολὺ μικρότερη ἀριθμητικῶς ἔναντι τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας. Ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς εἶπε σὲ ὅλους τοὺς τότε πατριάρχας: «εἶθε ὅλοι αἰρετικοί· ἐγὼ καὶ ἡ μικρὴ μου ομάδα εἴμεθα ἡ ὅλη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία». Φαντασθῆτε τόλμη! «Πῶς μπορεῖτε νὰ ὑπάρξετε χωρὶς κληρικό»; «Κοινωνούσαμε πρὶν ἀπὸ τὴν πτῶσι σας καὶ αὐτὴ ἡ κοινωνία μᾶς εἶναι ἀρκετὴ μέχρι πού νὰ πεθάνουμε». Αὐτὸ εἶναι (ἓνα δεῖγμα τοῦ) τι σημαίνει ὑπευθυνότης γιὰ τὴν πίστι. **Κάθε κληρικός, κάθε μοναχὸς καὶ κάθε λαϊκὸς πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἴδιο ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία.**

* * *

Δὲν γνωρίζω, ἂν μποροῦμε ἢ ὄχι νὰ ποῦμε τόσο μεγαλόψυχα «συγχωρήσωμεν πάντα τῇ Ἀναστάσει», γιὰ κανονικὲς διαφωνίες· ὅμως ἂς ἐξετάσουμε ἑαυτοὺς μὲ τὸν πιὸ ἐξωνυχιστικὸ τρόπο: εἴμεθα Ὁρθόδοξοι ἢ ὄχι; **Χωρὶς τὴν ἄρνησι τοῦ Οἰκουμηνισμοῦ δὲν ὑπάρχει Ὁρθοδοξία στὴν Ρωσία. Εἶναι σημαντικό νὰ θεραπεύσουμε τὸν λαὸ ἀπὸ τὴν μάστιγα τῆς σχετικότητος.**

Στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πάντοτε ὑπῆρχαν, ὅπως καὶ τώρα, ἄνθρωποι μὲ καθαρὴ καρδιά, ἔσω καὶ ἐλάχιστοι, πού βλέπουν στὴν Θεία Λειτουργία, πῶς τὸ πῦρ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατέρχεται στὰ Δῶρα, στὸ Ποτήριο. Ἦ βλέπουν, πῶς ὁ Ἄμνὸς καὶ τὰ Δῶρα ἀστράπτουν μὲ τὸ φῶς τοῦ Θαδῶρ, τὸ ὁποῖο ἦταν στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Στὰ μέσα τοῦ αἰῶνος μας στὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου οἱ Λατίνοι εἶχαν ἰδικὴ τους ἐκκλησία, ὑπῆρχαν τέτοιοι ἄνθρωποι πού ἔβλεπαν, ὅτι **δὲν ὑπῆρχε κάθoδος τοῦ πυρὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος**, δηλαδή, ὅτι στὴν Λατινικὴ ἐκκλησία ὁ ἄρτος δὲν μεταβαλόταν σὲ Σῶμα ἢ ὁ οἶνος σὲ Αἷμα. Ἄν τὸ ἔβλεπαν, θά πήγαιναν (ἴσως) ἐκεῖ γιὰ κοινωνία.

Ὁ Ὁρθόδοξος λαὸς μας τὸν ΙΣΤ΄ αἰῶνα (Οὐνία τοῦ Μπρέστ), πού ζοῦσε τόσο μακρὰ ἀπὸ τὸν μυστικισμὸ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸν Ἄθωνα, **δὲν ἔβλεπε τίποτε.** Ἀφοῦ ἀπεκόπησαν ἀπὸ τὴν ζωσα μυστικὴ ἐμπειρία καὶ δὲν ἀγωνίζονταν πλέον νὰ καθαρίσουν τὴν καρδιά τους, αὐτοὶ οἱ ἐπίσκοποι στὴν Πολωνία, γιὰ νὰ γίνουν ἀποδεκτοὶ στὴν Βασιλικὴ Πολωνικὴ Βουλὴ καὶ νὰ γίνουν φεουδάρχες, σὰν τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς ἐπισκόπους, **ἀρνήθηκαν τὴν Ὁρθοδοξία.** Στὴν προσ-πάθειά τους

για ἀπόκτησι ειδικῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων, ἀρνήθησαν τὰ ὄντως ὑψηλά, θεῖα προνόμια: τὴν κοινωνία τῶν Ἁγίων Δώρων καὶ τὶς θεῖες ἐνέργειες στὴν Λειτουργία.

Ἄς υποθέσουμε, ὅτι ἔχω ἓνα κιβώτιο μὲ τὸ ἀρχαῖο χρυσὸ τῶν προγόνων μου, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ χρυσὸς ἔχει λίγο ξεθωριάσει. Ἄλλὰ δίπλα μου, ἓνας Ρωμαιοκαθολικὸς ἱερέας πουλάει γυαλιστερὸ χρυσό, ποῦ εἶναι νόθος. **Ἄν δὲν πῶ, ὅτι αὐτὸς εἶναι νόθος, ὅτι δὲν εἶναι καθόλου χρυσός, θὰ χάσω καὶ τὸν ἰδικό μου χρυσό: νὰ τι εἶναι ὁ Οἰκου-
μενισμός!**

Τὰ κίνητρά τους εἶναι νὰ κάνουν τὴν Ἐκκλησία ἓναν πολιτικὸ, κοινωνικὸ ὄργανισμό, ποῦ νὰ ἔχῃ ἐπίδρασι καὶ δύναμι, ὅπως ὁ Παπισμός. Ἄλλὰ ἐμεῖς γνωρίζουμε, ὅτι θὰ εἴμεθα στὸ τέλος ἢ μειοψηφία. Αὐτὴ ἡ τεράστια ψευδο-ἐκκλησία ποῦ ἐνώνει τοὺς πάντας εἶναι νόθος, εἶναι Σατανισμός.

* * *

Σὲ κάθε αἰῶνα ἔχουμε προδρόμους τοῦ ἀντιχρίστου. Στὴν Ρώμη ἦταν ὁ Νέρωνας. Τὸν Δ' αἰῶνα ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης. Μετὰ ὅλοι οἱ ἀποστάτες εἰκονομάχοι αὐτοκράτορες, ὅπως ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος. Μετὰ ἦλθε ὁ Μωάμεθ καὶ οἱ χαλίφες του ὁ Τζέικινς Χάν, ὁ Μπατοῦ, ὁ Χίτλερ, ὁ Στάλιν κλπ. Γιὰ νὰ χρησιμοποιήσω τὸν μουσικὸ ὄρο, αὐτὸ λειτουργεῖ ὅπως ὁ τόνος (**crescendo**). Ὁ Στάλιν καὶ ὁ Χίτλερ ἦσαν πολὺ χυδαῖοι. Οἱ Οἰκουμενισταὶ ἀντίχριστοι θὰ ἐμφανισθοῦν ὡς πολὺ φιλόανθρωποι, πιστοὶ στὸν Θεό. Καὶ σήμερα ἡ λέξις «ἀγάπη» ποτὲ δὲν λείπει ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν Οἰκουμενιστῶν.

Φυσικά, πρέπει νὰ ἔχουμε ἀγάπη γιὰ ὅλους, καὶ γιὰ τοὺς Οἰκουμενιστάς, τοὺς ἀθέους καὶ τοὺς σατανιστάς. Ἄλλὰ ἐδῶ δὲν τίθεται μόνον θέμα ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ ὁμονοίας (ὁμοφροσύνης). Ἐδῶ εὐρίσκεται ἡ Ὁρθόδοξος οἰκουμενικότης, στὴν ἐκφώνησι τῆς Θείας Λειτουργίας: «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα Ὁμοούσιον καὶ Ἀχώριστον». Ἐδῶ ἔχουμε τὸ ὅλον πρόγραμμα τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς. Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ Χριστιανὸς χωρὶς ἀγάπη. Καὶ δὲν ὑπάρχει Ὁρθοδοξία χωρὶς ὁμόνοια (ὁμοφροσύνη). Ἐδῶ ἀνευρίσκεται ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη διαφορετικά, μποροῦμε νὰ ἔχουμε μόνον Προτεσταντικὸ συν-αισθηματισμό.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἂν ἔχουμε μόνον δογματικὴ ὁμόνοια, αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀπλῶς καθηγητικὴ πολυμάθεια, πρᾶγμα κρύο. Καὶ τὰ δύο εἶναι ἀναγκαῖα... Ἡ ἀγάπη γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὸν Χριστὸ εἶναι ἀδιαίρετα. Ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν θεῖα ἀλήθεια ὑπάρχει μόνον στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Γιατὶ μόνον στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία; Διότι, ἐδῶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ὁ διδάσκαλος καὶ ὄχι διότι οἱ Ὁρθόδοξοι εἶναι ἐξυπνότεροι ἀπὸ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς. Μετὰ τὴν Ἀνάστασι, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διήνοιξε τὸν νοῦ τῶν ἀγραμμάτων ψαράδων, γιὰ νὰ κατανοοῦν τὶς Γραφές. Αὐτὸ τὸ κριτήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς τοῦ μόνου ἐμπνευστοῦ καὶ ἐρμηνευτοῦ τῶν Ἁγίων Γραφῶν καὶ ὡς τοῦ ἐνοποιοῦ ὅλων τῶν πιστῶν ὅλων τῶν γενεῶν ἐν πνεύματι ἐλευθερίας, εἶναι αὐτὸ ποῦ κάνει τὴν Ἐκκλησίᾳ μας Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Λαμβάνουμε μέσα μας τὶς θεῖες ἐνέργειες: στὴν αἰώνιο ζωὴ αὐτὸ θὰ γίνεταί χωρὶς τέλος: τὸ φῶς τῆς ἀγάπης τῆς Ἁγίας Τριάδος θὰ ἀποκαλύπτεται ἀτέλειωτα. Ποτὲ δὲν θὰ χωρέσουμε ἐντὸς ἡμῶν ὅλη τὴν σοφία τοῦ Θεοῦ. Θὰ ἀνακαλύπτουμε αἰώνως τὴν ὁμορφία Του, τὴν πρᾶότητά Του... Αὐτὸ εἶναι ποῦ κάνει τὴν αἰώνιο ζωὴ τόσο ἐνδιαφέρουσα.

Καί ἔτσι, πρέπει νὰ ὑψώσουμε τὶς καρδιές μας (πρὸς τὰ) ἄνω. Οἱ ἐπίγειες ἔλξεις, ὅσο κι ἂν μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ἐμφανίζονται ὑψηλές, αἰχμαλωτίζουν τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά καὶ παγιδεύουν τὸν ἄνθρωπο.

Γιὰ παρὰδειγμα, ἡ ἰδέα τοῦ Ντοστογιέφσκυ περὶ τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ ὡς Χριστοφόρου, στὰ μυαλὰ τῶν πνευματικῶς ἀνωρίμων ἀνθρώπων εὐκόλα μετατρέπεται σὲ χυδαῖο σωβινισμό.

Ὁ Ντοστογιέφσκυ ἤλπιζε, ὅτι θὰ ἐκπληρωθῆ τὸ ὄνειρό του. Ἀλλὰ βλέπουμε, ὅτι συνέβη τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο: ὁ σατανᾶς ἐπεκάθισε στὸν ρωσικὸ λαὸ διὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι τὸ ὄραμα τοῦ Ντοστογιέφσκυ δὲν θὰ πραγματοποιηθῆ ποτέ. Κάτι ἐντελῶς διαφορετικὸ εἶναι σημαντικὸ γιὰ μᾶς: καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ σωτηρία μας...

* * *

Πρέπει νὰ εἴμεθα σταθερῶς ἐνήμεροι, ὅτι εἴμεθα κάτοικοι τῆς Οὐρανίου Ἱερουσαλήμ, ὅτι τὸ μόνον κέντρο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ἡ Οὐράνιος Ἱερουσαλήμ. Στὴν γῆ ἔχουμε πολλὰ κέντρα. Ἡ κανονικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι πολυκεντρικὴ: κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία ἔχει τὴν Σύν-οδὸς τῆς καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ τὰ ἔθνη πρέπει νὰ εἶναι ὄριμα καὶ ὑπεύθυνα γιὰ τὴν καθαρότητα τῆς πίστεως, ὥστε ἡ ἱεραρχία τουλάχιστον νὰ μὴ πλήττεται ἀπὸ τὸν σωβινισμό. Ὁ σωβινισμὸς εἶναι κάτι ἀπὸ τὸν παλαιὸ κόσμο, ἀλλὰ ἐμεῖς εἴμεθα «καινὴ κτίσις» ἐν Χριστῷ, ὅπου δὲν ὑπάρχει Ἰουδαῖος ἢ Ἕλλην, δούλος ἢ ἐλεύθερος. Ὑπάρχει ἓνα στοιχεῖο φαρισαϊσμοῦ στὴν θεώρησι ἐνὸς ἔθνους ὡς καλυτέρου ἀπὸ τὰ ἄλλα. Ὑποκρύπτεται ἐδῶ ἓνας μεγάλος κίνδυνος...

Κοντὰ στὴν Μόσχα ἦταν ἓνα Μοναστήρι πού λεγόταν Νέα Ἱερουσαλήμ: αὐτὸ πρέπει νὰ ἀποκατασταθῆ. Εἶναι πολὺ πιὸ ὁμορφο καὶ ἐλκυστικὸ ἀπὸ τὴν Μόσχα. Βαδίζουμε πρὸς τὴν Οὐράνιο Ἱερουσαλήμ καὶ εἴμεθα ἤδη κάτοικοί της διὰ τῆς Θείας Κοινωνίας, ἐφ' ὅσον κάθε Θεία Λειτουργία εἶναι μία ἐπανάνωσις τῆς οὐρανίου Ἐκκλησίας, τῆς Οὐρανίου Ἱερουσαλήμ μὲ τὴν ἐνορία μας. Δὲν εἶναι σημαντικὸ σὲ τί γλῶσσα ὁ Ἱερεὺς λέγει τὸ «Λάβετε, φάγετε...». Αὐτὸ πού εἶναι σημαντικὸ εἶναι, ἂν πρόκειται περὶ Ὁρθοδόξου. Ἄν εἶναι Ὁρθόδοξος, τότε ἡ Οὐράνιος Ἱερουσαλήμ ἐνώνεται μὲ τὴν ἐπίγειο Ἐκκλησία, ὅπως ὁ Χριστὸς εἶναι παρὼν ταυτοχρόνως στὸν οὐρανὸ καὶ στὴν γῆ. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο εἶναι μόνον **σὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού ἔχουμε ἐνότητα**. Εἴμεθα τὸ μόνον **Σῶμα τοῦ Χριστοῦ**. Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία, ἀγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολική. Αὕτη εἶναι ἡ ἀγιότης τοῦ Χριστοῦ: μόνον Αὐτὸς εἶναι ἅγιος. Αὐτὸς εἶναι ὁ Μόνος, ὁ Ὅποιος συνάγει τοὺς πάντας καὶ στέλνει τοὺς Ἀποστόλους Του καὶ τοὺς ἀναθέτει τὴν ἀποστολή τους. Αὐτὸς εἶναι ὁ μυστικισμὸς μας τῆς ἐνότητος σὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ὄχι κάποιον εἶδος Ρωμαίου πατριάρχου (τοῦ Πάπα), ὁ ὁποῖος ἐξέλεσε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία: γιὰ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι σὸ πρόσωπο ἐνὸς μοναδικοῦ ἀνθρώπου στὴν Ρώμη. Ὅταν ὁ Πῖος ὁ IX εἶπε τὸν ἸΘ' αἰῶνα «Εἶμαι ἡ Παράδοσις» (Ego sum Traditio), ἐβλασφήμησε κατὰ τοῦ Χριστοῦ. Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τέτοια ἀναισχυντία! **Γιὰ μᾶς (τοὺς Ὁρθοδόξους) ἡ Ἱερὰ Παράδοσις εἶναι ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού συνάγει κάθε γενεὰ ἐν τῇ Ἀληθείᾳ.**

(*) Περιοδ. «**Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις**», ἀριθ. 21-22/Ἰούλιος-Δεκέμβριος 1996, σελ. 73-75.

1. Βλ. περιοδ. «**Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις**», ἀριθ. 17-18/Ἰούλιος-Δεκέμβριος 1995, σσ. 55-61: «*Ἡ Σερβικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν*».
2. Ὁ Ἐπίσκοπος κ. Δανιὴλ γεννήθηκε τὸ 1927 στὸ Νόβισαντ ἐσπούδασε Νομικὰ στὸ Βελιγράδι, τὴν Σορδόνη καὶ τὸ Μόναχο, στὸ δὲ Παρίσι καὶ τὴν Βοστώνη ἐσπούδασε Θεολογία. Ἐπίσκοπος χειροτονήθηκε τὸ 1969 ὡς Βοηθὸς τοῦ πατριάρχου Σερβίας Γερμανοῦ, θέσι στὴν ὁποία παρέμεινε μέχρι τὸν θάνατο τοῦ πατριάρχου. Ἀπὸ δὲ τὸ 1991 τοῦ ἀνετέθη ἡ Ἐπισκοπὴ Βουδιμίου μετὰ ἔδρα τὴν Βουδαπέστη, γιὰ τοὺς Σέρβους πὺν ζοῦν στὴν Οὐγγαρία. Συμμετεῖχε ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας του, γεγονὸς πὺν προσδίδει στὶς ἐνταῦθα ἐκφραζόμενες ἀντι-οικουμενιστικὰς τοποθετήσεις του ἰδιαίτερον σημασία καὶ βαρύτητα.
3. Βλ. ἐνδεικτικῶς τὰ ἐξῆς δύο κείμενα: α) «*Βαρουσίμαντος συνέντευξις Σέρβου Ἱεράρχου*», ἔφημερ. «**Ὁρθόδοξος Τύπος**», ἀριθ. 131/1.1.1971, σελ. 1 καὶ 3· β) «*Ὁρθοδοξία καὶ Οἰκουμενιστικὴ Κίνησις*», ἔφημερ. «**Ὁρθόδοξος Τύπος**», ἀριθ. 185/1.5.1973, σελ. 1 καὶ 2.
4. Ἕνα τμῆμα τῆς Σερβικῆς Διασπορᾶς, τὸ ὁποῖο εὐρίσκετο σὲ ἀκοινωνησία μετὰ τὸ Πατριαρχεῖο Σερβίας ἀπὸ τὸ 1963, ἐνώθηγε τελικῶς μαζί του τὸ 1993.
5. Τὸ κείμενο δημοσιεύθηκε στὸ περιοδικὸ «**Κήρυξ**»/**Vestnik** (2/1996, σσ. 20-22) τῆς Γερμανικῆς Ἐπαρχίας τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς. Ἀποτελεῖ πιστὴ ἀπομαγνητοφώνησι καὶ δὲν ἐλέγχθηκε ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπὸ τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπο κ. Δανιὴλ. Ὑπογραμ. ἡμέτ.
6. Τὸ ἀληθὲς εἶναι, ὅτι οἱ Οὐκρανοὶ ἀρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐδῶ ἀναφέρονται, δὲν ἦσαν αὐτο-χειροτόνητοι. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἄλλωστε δὲν ὑπῆρξε πρῶξις ἀποκαταστάσεως τῆς Ἱερωσύνης τῶν ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθέντων ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας, μετὰ τὴν ἐπανάνωσι τῆς διηρημένης Σερβικῆς Διασπορᾶς.